

Referat

Sekretariat:

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 9931 9400
www.limfjordsraadet.dk
limfjordsraadet@aalborg.dk

Forum Limfjordsrådet

Tid 7. december 2018, 09.00 – 11.30

Sted Kulturcenter Limfjord, Skyttevej 12-14, 7800 Skive – Lokale: Sallingsund

Deltagere Karsten Frederiksen, Brønderslev
Poul Erik Kristian Andreassen, Brønderslev
Joan Hansen, Herning
Anne Marie Søe Nørgaard, Herning
Karsten Filsø, Holstebro
Aksel Gade, Holstebro
Jens Chr. Golding, Jammerbugt
Torben Sørensen, Jammerbugt
Steffen Husted Damsgaard, Lemvig
Jørgen Hammer Sørensen, Mariagerfjord
Melanie Simick, Mariagerfjord
Poul Riis Rosen, Morsø
Iben Sønderup, Randers
Kim Edberg Andersen, Rebild
Anna Tjallien Oosterhof, Rebild
Jens Peder Hedevang, Skive
Peter Astrup, Struer
Per Jakobsen, Struer
Esben Oddershede, Thisted
Jens Lauritzen, Vesthimmerland
Niels Krebs Hansen, Vesthimmerland
Kurt Johansen, Viborg
Bjarne Jensen, Aalborg
Keld Kvist, Aalborg

Embedsmandsgruppen

Asger Nielsen, Brønderslev
Dan Overgaard, Herning
Torben Mølgaard, Holstebro
Gitte Clausen, Jammerbugt
Thomas Damgaard, Lemvig
Bjarke Jensen, Mariagerfjord
Arne Kirk, Morsø
Lars Sandberg, Randers
Claus Riber Knudsen, Rebild
Ann Ammitzbo, Skive
Tanja Bilde Binderup, Thisted
Flemming Bach, Vesthimmerland
Jørgen Jørgensen, Viborg
Michael Damm, Sekretariatet
Torben Bramming Jørgensen, Sekretariatet
Niels Vedel, Sekretariatet

Formandskab:

Vesthimmerland Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
Frederik IX's Plads 1 Tlf. 9966 7000 www.vesthimmerland.dk
9640 Farsø post@vesthimmerland.dk

Næstformandskab:

Jammerbugt Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
Lundbakvej 5 Tlf. 7257 7777 www.jammerbugt.dk
9490 Pandrup tm@jammerbugt.dk

Afbud Ikast-Brande Kommune

Mødeleder Jens Lauritzen

Referent Niels Vedel

Udsendt 21. december 2018

**Sagsnr./Dok.
nr.**

1. Godkendelse af dagsorden.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at forslag til dagsorden godkendes.

Indstilling godkendt

2. N-Vådområdeindsatsen (VOS-pkt)

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at

- Henvendelse fra Holstebro Kommune vedr. udfordringer i vådområdeindsatsen drøftes
- Udkast til brev til Landbrugsstyrelsen godkendes
- Orientering om status for vådområdeindsatsen tages til efterretning.

Baggrund:

I forbindelse med en udvidelse er realiseringsprojektet Nøreng blevet forsinket i størrelsesorden 1 år. Begrundelsen for, at sagen har ligget stille i Landbrugsstyrelsen var presserende opgaver på Mors med afslutning i 2 større jordfordelinger. Dette er beklageligt, når Styrelsen samtidig fremfører, at kommunerne ikke leverer vådområdeopgaver hurtigt nok til de folk, der er hyret ind i Landbrugsstyrelsen til jordfordelingsopgaven.

I Holstebro Kommune er der også opsamlet nogle erfaringer og eksempler som opleves som urimelige og uheldige for løsningen af denne opgave. Erfaringerne har Natur, Miljø og Klimaudvalget i Holstebro Kommune drøftet på møde den 27/11-2018 og besluttet at dele med de andre kommuner i de to vandoplade og med KL – både som erfaringsdeling, men også med ønsket om at de kan indgå i dialogen med styrelser og ministeren, i den udstrækning der opstår mulighed herfor. Mail fra Holstebro Kommune inkl. notat om udfordringer i vådområdeindsatsen til Limfjordsrådet, VOS for Nisum Fjord og KL vedlægges som bilag

Ansøgningsrunder i vådområdeindsatsen i 2019 er 4. januar – 12. marts og igen 14. juni – 3. september. Næste runde er ved at være sidste runde for forundersøgelse, hvis projekterne også skal nå at realiseringsansøges i indeværende planperiode.

Miljøstyrelsen har efterspurgt flere fosfor-ådals projekter.

Sekretariatet orienterer om nyt vedr. forventede ansøgninger i kommende ansøgningsrunde.

Bilag:

- Mailbilag - Henvendelse fra Holstebro Kommune til Limfjordsrådet, inkl. notat om udfordringer i vådområdeindsatsen.
- Udkast brev fra Limfjordsrådet eftersendes.

Betingelserne for vådområdeindsatsen er ikke rimelig i forhold til kommunerne. Der var enighed om at skærpe brevet til ministeren / Landbrugsstyrelsen, så det omfattede alle temaer i notatet fra Holstebro. Brevet sendes også til relevante folketingspolitikere.

Orientering om status for vådområdeindsatsen blev taget til efterretning.

3. Water Co Governance projektet og implementering af vandplanerne i 3. planperiode – Pilot ved Skive Fjord.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at:

- Limfjordsrådet drøfter og tager orientering om status på Water CoG projektet (specielt Skive Fjord projektet) og 3. planperiode til efterretning.
- Sekretariatet/arbejdsgruppen arbejder videre med de dele af projektidéen, som Miljøstyrelsen og Departementet var enige i, samt afklarer muligheden for interessentinddragelse i forbindelse med Statens høring af arbejdsprogrammet.

Baggrund:

Det er besluttet at arbejde videre med et pilotprojekt omkring Skive Fjord i relation til øget inddragelse i forbindelse med baseline og valg af virkemidler / dosering (marint og på land). Arbejdsgruppen omkring Skive Fjord afholdt mandag den 19. november møde med Miljøstyrelsen og Departementet med henblik på afklaring af mulighederne for et samarbejde herom. Referat af og oplæg til mødet eftersendes / vedhæftes indeværende dagsorden (bilag). Generelt mener Miljøstyrelsen, at tiden er knap og modelarbejdet i forbindelse med vandplanarbejdet er for de få specialister. Miljøstyrelsen / Departementet konkluderede, at det for dem ikke var oplagt at indgå i et samarbejde omkring inddragelse af interessenter før modellerne forelå i andet halvår af 2019. Herefter vil det være relevant at drøfte en proces i forbindelse med scenarieberegninger omkring virkemiddel placering og dosering, som beskrevet i oplæggets fase 2 (se bilag).

Projektets (Water Co Governance) mål er at finde en optimeret vandforvaltningspraksis og midlet er øget lokal interessentinddragelse. Fokus i projektet er på mindre top-down-implementering af europæiske og nationale direktiver og øget bottom-up løsninger.

Bilag:

- Oplæg til projekt idé vedr. øget interessentinddragelse i vandplanarbejdet ved Skive Fjord.
- Referat af møde med Miljøstyrelsen og Departementet vedr. ovennævnte projektidé eftersendes.

Indstilling blev godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

I relation til projektets fase 2 afholdes en temadag om implementering af marine virkemidler, hvor nationale politikere inviteres med.

4. Masterplan for Limfjorden.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller til Limfjordsrådet:

- At der udarbejdes en første version af en masterplan for Limfjorden:
  - Der samler, det vi ved.
  - Der stiller skarpt på den samlede fortælling og tager udgangspunkt i FN's verdensmål.
  - Der beskriver konflikter omkring Limfjorden og oplandet

Baggrund:

En Forvaltningsplan kan sætte rammerne for og strukturere indsatsen for at forbedre tilstanden i Limfjorden under hensyn til de forventede klimapåvirkninger.

Rådet har besluttet at arbejde videre med projektansøgning(er) i relation til det videre arbejde med en Masterplan for Limfjorden.

25. oktober blev der afholdt en inspirations-/temadag for kommunernes tekniske udvalg, faglige samarbejdspartnere og fonde om en bæredygtig forvaltning af Limfjorden. Slides og resume af dagen kan ses her:

<https://limfjordsraadet.dk/nyheder/limfjordsraadets-temadag-25102018-tak-for-sidst/>

En masterplan for Limfjorden kan omfatte selve Limfjorden og den udvikling som ønskes ude i fjorden i relation til miljøtilstand, klimaudvikling, erhvervsinteresser mv. Tilstanden i Limfjorden afhænger dog i høj grad også af de aktiviteter, der sker "på land" i fjordens opland. Derfor er det relevant også at fokusere på aktiviteter, interesser, potentialer mv. i oplandet.

Sekretariatet præsenterer på mødet et oplæg til det videre arbejde.

Indstilling godkendt – Der henvises til fremviste slides (vedlagt).

- **Vigtigt med fokus på klima og hvilke scenarier, der regnes med. Dette også i relation til projekter indenfor de andre temaer.**
- **Helheden skal tegnes i masterplanen og vise, hvad der skal tænkes sammen i de mere konkrete projekter.**
- **Vigtigt med inddragelse og debat blandt interessenter.**
- **Det skal være et dynamisk værktøj, der ikke er alt for detaljeret.**
- **Arbejdet vil pege i retning af, hvad vi skal bruge Limfjordsrådet til fremadrettet.**
- **Limfjordsrådets formand opfordrede til, at rådsmedlemmerne starter en politisk drøftelse af en masterplan for Limfjorden i kommunerne, herunder også begynder at overveje kommunalt bidrag.**

5. Affald herunder plastik og spøgelsesnet i Limfjorden

Indstilling

Embedsmandsgruppen anbefaler, at:

- Limfjordsrådet i brev opfordrer staten til handling vedr. spøgelsesnet i Limfjorden. Hvis staten ikke reagerer, undersøges muligheden for (herunder økonomi m.m.), at kommunerne evt. kan opfiske spøgelsesnettene.
- Sekretariatet udarbejder et oplæg vedr. plastindsamlingsprojekt ved Limfjorden.

Baggrund

Affaldsindsamling

5. maj 2017 var Danmark for første gang med som en del af "Nordisk Strandrydder Dag". Nonprofitorganisationen Hold Danmark Rent koordinerede det danske bidrag til kampagnen, der blev gennemført sammen med 6 vest- og nordjyske kommuner, herunder Holstebro, Thisted, Jammerbugt og Frederikshavn. Succesen blev gentaget i 2018. Kampagnen har haft et primært fokus på de store mængder af marint affald, som dagligt skyller op på den jyske vestkyst. Formålet er at styrke danskernes bevidsthed om, hvorledes det globale problem med marint affald påvirker lokale kyster og strande i Danmark og samtidig skabe en synlighed af hvilken indsats, det hvert år kræver at håndtere denne type affald.

Pallecontainere stilles til rådighed og kommuner har indgået partnerskaber med sommerhusudlejere m.v.

KIMO (Kommunernes Internationale Miljøorganisation), Plastic Change, Blå Flag og forsvarrets havmiljøvogtere er nogle af de andre organisationer, som alle har et fælles mål om at arbejde for en nedbringelse af affald i havene og på kysterne.

KIMO har i forbindelse med kommunernes strandrensning haft et supplerende projekt med sortering af plastik og genanvendelse af plastikken i bænke og skraldespande, der opstilles i kystkommunerne.

Spøgelsesnet

Når fiskenet mistes fortsætter nettene med at fiske i mange år efter. Fisk fugle og sæler fanges i nettene og dør. Herudover udgør de et miljømæssigt problem fordi de afgiver plastik, når de forvitrer. WWF har lavet en kampagne om spøgelsesnet i de danske farvande. WWF har registreret 3 spøgelsesnet i den vestlige del af Limfjorden.

Bilag:

<https://www.holddanmarkrent.dk/article/4992-Nordisk-Strandrydder-Dag>

<http://havmiljovogter.dk/p/om-havmiljoevogter>

<https://plasticchange.dk/vores-loesninger/baenken-skraldespanden-genanvendelse-af-plastik/>

<https://www.wwf.dk/tema/spogelsesnet/>

Indstilling godkendt med den bemærkning, at de tre spøgelsesnet fiskes op i kommunalt regi uden, at staten blandes ind i denne del. Staten orienteres efterfølgende herom, og gøres opmærksom på, at Limfjordsrådet til gengæld forventer, at staten støtter en affaldsindsamling langs Limfjordens kyster finansielt. Der henvises i øvrigt til vedlagte slides.

6. Budget og arbejdsplan for 2019

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at

- Limfjordsrådet godkender budget 2019.
- Der i budget 2020 indarbejdes en kontingentstigning på kr. 233.000 (overhead).

Baggrund:

Sekretariatet præsenterer på mødet arbejdsplan og budget for 2019. Der er taget udgangspunkt i, at kontingentet forbliver uændret (dog indexreguleret).

Aalborg Kommune har gjort opmærksom på at der hidtil ikke har været indarbejdet et tilstrækkeligt overhead for sekretariatsarbejdet.

I Gudenåkomitéen anvendes samme takst for Sekretariatsarbejdet i VOS Sekretariatet og Gudenåkomitéens Sekretariat – hvilket inkl. overhead på 35% og teknologileje beløber sig til en timepris på i alt 570 kr.

Med udgangspunkt i ovenstående beløb samt 2 årsværk afsat til sekretariatsarbejdet mangler der i kontingentet kr. 233.000

Bilag:

- Forslag til budget for 2019 vedlægges.
- Forslag til merudgiftsfordeling (oplandsbaseret) i 2020 budgettet vedlægges.

Indstilling godkendt.

Det blev bemærket, at der er flere fordele ved at være sekretariatskommune, herunder de arbejdspladser, der er tilknyttet. Øvrige medlemskommuner kunne have medarbejdere, der kunne tænkes ind i opgaveløsningen.

7. Etablering af mindre stenrev i Limfjorden – Henvendelse fra Rådsmedlem i Aalborg Kommune.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller:

- At Limfjordsrådet drøfter etablering af mindre stenrev i Limfjorden

Baggrund

Aalborg Kommunes rådsrepræsentant Keld Kvist har fremsendt følgende forslag til drøftelse i Limfjordsrådet:

”En folder om Als stenrev viser gode erfaringer med etableringen af en række små stenrev rundt om Als herunder som formidlingsprojekt for svømmedykkere: <http://alsstenrev.dk/ny-folder-med-lidt-om-foreningen-og-vore-stenrev/>

Limfjordsrådet kunne opfordre alle fjordkommuner til at lave en række små rev-projekter ud for deres kyster og derigennem ophjælpe fiskebestandene i fjorden. Revene kan skabes med bl.a. marksten i en række punkter på 2-4 meters vanddybde (evt. mere). Blot rev på nogle få m² og op til et par meters højde over havbunden vil være godt og bidrage væsentligt til øget biodiversitet og produktivitet i

fjorden, herunder øge fiskerimulighederne. Hvis kommunen lægger lidt maskinkraft til, kan der sikkert organiseres frivillig arbejdskraft og levering af sten fra bønder.”

Limfjordsrådet anbefaler kommunerne at etablere mindre stenrev langs Limfjordskysterne eksempelvis som skjulested for fisk ved å-udmundinger.

8. Kommende møder i Limfjordsrådet

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at:

- Limfjordsrådet drøfter indhold i rådets møder i 2019

Baggrund:

Sekretariatet har booket møder i Embedsmandsgruppen og Limfjordsrådet. Mødedatoer for Limfjordsrådet reserveret i 2019 er:

- 1. februar
- 5. april
- 7. juni
- 27. september
- 29. november

Datoer er koordineret med KKR Nord, foreløbige datoer for Gudenå Komiteen, KTC (årsmøde, Natur og miljøkonference samt fagkonference) og Folkemøde på Bornholm. KKR Midt har ikke fastlagt datoer.

Indstilling godkendt - Datoer for mødeaftoldelse blev godkendt.

9. Presse

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller:

At eventuelle henvendelser fra / til pressen drøftes.

Der havde forud for mødet ikke været henvendelser fra pressen.

10. Orientering/Bordet rundt.

Limfjordsrådets formand orienterede om brev fra Landbo Limfjord og Agri Nord vedr. minivådområder og sagsbehandling i kommunerne. Mailen bliver medsendt referatet. Der hvor det er relevant, tager Limfjordsrådets medlemmer sagen op i egen kommune.

Der blev orienteret om høring vedr. afgrænsning af vandløb (opg. 1 under vandrådsarbejdet i 2017). Der henvises til vedlagte slides.

11. Eventuelt

Der var ingen bemærkninger under evt.